

TÉMATA K ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠCE**Předmět: PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE****Obor: 53 – 41 – M/03 Praktická sestra****Školní rok: 2022/2023****1. Psychologie jako věda**

Psychologie – charakteristika, předmět, cíle. Odvětví psychologie. Výzkumné metody a techniky psychologie.

2. Psychické procesy – vnímání

Čítí a počitek, vnímání a vjem. Percepční pole, intenzita podnětu. Centrace, figura a pozadí, reverzibilní figury. Percepční iluze.

3. Psychické procesy – myšlení, řeč a city

Myšlení – charakteristika, druhy, formy, myšlenkové operace, myšlení a řešení problémů, vybrané poruchy myšlení; Myšlené a řeč; City – charakteristika, vlastnosti, druhy

4. Psychické procesy – ovlivňující přijímání a zpracování podnětů

Pozornost – charakteristika, dělení a vlastnosti, poruchy pozornosti. Paměť – charakteristika, fáze, druhy a typy, zapomínání, poruchy paměti. Představivost – představy a fantazie, druhy a typy.

5. Psychologie učení

Druhy učení, fáze učení. Podmínky učení. Učební styly.

6. Osobnost člověka – psychické vlastnosti osobnosti ovlivňující aktivaci jedince

Aktivačně motivační vlastnosti – pudy, potřeby, zájmy, motivace. Vůle, volní vlastnosti.

7. Osobnost člověka – psychické vlastnosti ovlivňující jednání a výkon jedince

Dynamické vlastnosti – temperament – charakteristika, vybrané teorie temperamentu. Výkonové vlastnosti – schopnosti, dovednosti, vlohy; Inteligence.

8. Osobnost člověka – získané vlastnosti osobnosti

Vztahově-postojové vlastnosti – hodnoty, charakter, postoje a předsudky, ideály. Seberegulační vlastnosti.

9. Psychologie osobnosti

Vymezení pojmů – člověk, osobnost. Vybrané teorie osobnosti, struktura osobnosti. Biologické a sociální determinace vývoje osobnosti.

10. Komunikační dovednosti – sociální komunikace a asertivita

Sociální komunikace – charakteristika verbální a neverbální komunikace. Asertivita – charakteristika, asertivní techniky a práva.

11. **Komunikační dovednosti – rozhovor s nemocným, komunikace s jedincem se zdravotním postižením (handicapem)**
Rozhovor s nemocným – vymezení, úkoly, druhy, fáze, typy otázek a odpovědí, chyby.
Komunikace s jedincem se zdravotním postižením (handicapem) – smyslově, tělesně a mentálně handicapovaným.
12. **Sociální psychologie**
Předmět a význam sociální psychologie. Socializace – vymezení, druhy, proces, činitelé, sociální interakce, poruchy socializace, sociální učení,
13. **Sociální psychologie – sociální skupiny**
Charakteristika, znaky a typy sociálních skupin. Skupinová dynamika, vztahy ve skupině. Vymezení pojmů – sociální role, sociální pozice, sankce ve skupině. Vedení skupiny, role vůdce.
14. **Vývojová psychologie – charakteristika vývoje na počátku života**
Činitelé vývoje, periodizace vývoje. Prenatální a perinatální období. Novorozenecké a kojenecké období.
15. **Vývojová psychologie – charakteristika vývoje v období dětství**
Batolecí období. Předškolní a mladší školní věk; Problematika školní zralosti.
16. **Vývojová psychologie – charakteristika vývoje v období dospívání**
Období prepuberty a puberty. Období adolescence.
17. **Vývojová psychologie – charakteristika vývoje v období dospělosti a stáří**
Období dospělosti – raná, střední a pozdní. Období stáří.
18. **Zdravotnická psychologie – psychologická problematika nemoci, umírání a smrti**
Vymezení pojmu nemoc, roviny nemoci. Vliv nemoci na psychiku, jak nemoc mění život člověka, adaptace na nemoc, postoj nemocného k nemoci. Umírání a smrt – potřeby umírajícího, hospicová péče, práva umírajících.
19. **Zdravotnická psychologie -Iatrogenie, hospitalismus, bolest, strach a úzkost z nemoci**
20. **Zdravotnická psychologie – Psychosomatická a somatopsychická onemocnění, subjektivní vnímání nemoci (autoplastický obraz nemoci)**
Psychosomatická a somatopsychická onemocnění – charakteristika, faktory, vliv nemoci na psychiku člověka. Subjektivní vnímání nemoci (autoplastický obraz nemoci) – charakteristika, složky, podmíněnost.
21. **Zdravotnická psychologie – psychologie zdravotnického pracovníka**
Osobnost a profesní vlastnosti zdravotnického pracovníka. Identifikace s rolí zdravotníka, profesní adaptace, deformace. Vztah k nemocným.

22. **Zdravotnická psychologie – produktivní a neproduktivní chování zdravotnického pracovníka, syndrom vyhoření**
Produktivní a neproduktivní chování zdravotnického pracovníka – charakteristika, prevence.
Syndrom vyhoření – vymezení, fáze, prevence, možnosti řešení.
23. **Chování člověka v náročných životních situacích**
Konflikty – interpersonální, intrapersonální. Vymezení pojmů – frustrace, deprivace, stres, strach a úzkost, fobie, krize. Obranné mechanismy. Copingové strategie.
24. **Duševní hygiena**
Charakteristika, význam. Zásady zdravého životního stylu. Duševní hygiena u zdravotního pracovníka. Vybrané relaxační techniky.

Témata byla projednána a schválena předmětovou komisí.

V Ostravě 31. 8. 2022

Ing. Bc. Vladimír Janus, ředitel školy